

Kant-en-klaar pakket voor
basisonderwijs

SCHOOL
FOR
RIGHTS

KINDERRECHTEN IN KINDERTAAL

Kinderrechten uitgelegd aan
kinderen van 10 tot 12 jaar

COLOFON

Werken hieraan mee

Verskillende vrijwilligers en stagiaires, onder wie Katie, Hendrine, ...

Tekeningen en illustraties: Siegfried Verhaert

Coördinatie

Wim Taelman (Vormen vzw)

Plan International België

Ravensteingalerij 3 B 5

1000 Brussel

info@planinternational.be

 planinternational.be/nl

 @planfans

 @PlanBelgium

 @PlanBelgie

De achtergrondinformatie over elk kinderrechts is gebaseerd op het Krelboek - Ideeënboek voor KinderRechtenEducatie in Kleuter- En Lager onderwijs (gratis beschikbaar via www.kinderrechtenschool.be).

INHOUDSTAFEL

Kinderrechten, wat zijn dat?	4
Elk kind heeft recht op een eigen mening en op inspraak.....	5
Elk kind heeft recht op een eigen geloof en cultuur.....	6
Elk kind heeft recht op gezonde voeding, water, kleding en onderdak.....	7
Elk kind heeft recht om te komen met anderen.....	8
Elk kind heeft recht op veiligheid en bescherming.....	9
Elk kind heeft recht op onderwijs en informatie	10
Elk kind heeft recht op spel en vrije tijd	11
Elk kind heeft recht op zorg.....	12
Elk kind heeft recht op een naam en een nationaliteit	13
Elk kind heeft recht op een gelijke behandeling.....	14
Elk kind heeft recht op bescherming tegen uitbuiting	15
Elk kind heeft recht op een privé-leven.....	16
Elk kind heeft recht om bij de eigen familie te zijn.....	17
Elk kind heeft recht op verzorging bij ziekte of handicap	18
Elk kind heeft recht op bescherming tegen onwettige opsluiting	19
Elk kind heeft recht op bescherming tegen oorlog	20
Elk kind heeft recht op bescherming bij adoptie	21

KINDERRECHTEN, WAT ZIJN DAT?

Ik!

Alle mensen hebben rechten: de mensenrechten. Als kind ben ik verschillend van volwassenen. Ik heb geen geld. Ik ben nog niet zo groot en sterk als grote mensen. Ik ben meer kwetsbaar. Ik moet nog veel leren. Als kind heb ik speciale zorg en bescherming nodig. Ik speel graag. Toch moet er ook naar kinderen geluisterd worden. Daarom heb ik en hebben alle andere kinderen speciale rechten. Dat zijn de rechten van het kind. Die gelden voor al wie nog geen 18 is.

Een recht is iets wat ik mag eisen. Onderwijs is een recht. Elk land is verplicht om onderwijs te geven aan kinderen. Jammer genoeg gebeurt het vaak dat kinderen niet krijgen waar ze recht op hebben. Dan worden de kinderrechten geschonden.

Jij!

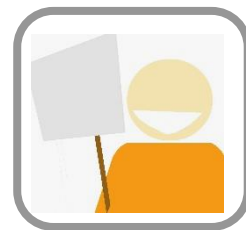
Ook jij hebt recht op alle kinderrechten. Of je nu ver woont of dichtbij. Of ik je nu sympathiek vind of niet. Ook als je stout bent geweest heb je rechten. Je mag van je rechten gebruik maken zolang je de rechten van anderen niet schendt.

Soms wordt een recht in de wet van je land opgenomen. Dan kan je het opeisen. Maar dat is niet altijd zo. In elk geval mag je voor je recht opkomen.

Wij!

De kinderrechten staan in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, het kinderrechtenverdrag. Zo'n 20 jaar geleden werd dit op papier gezet. De kinderrechten mogen geen dode letter blijven. Ze moeten omgezet worden in daden. Dat moet de regering doen. Maar wij kunnen er ook zelf iets aan doen. Wij kunnen opkomen voor onze eigen rechten. En ook voor die van anderen, hier en elders in de wereld. Als iedereen meewerkt, worden rechten minder geschonden.

ELK KIND HEEFT RECHT OP EEN EIGEN MENING EN OP INSpraak

Ik!

Ik heb een mening over wat er rondom mij gebeurt en over dingen die ik hoor en zie. Sommige dingen vind ik leuk, andere niet. Ik ga liever naar de zee dan naar het bos. Ik vind het niet leuk om op mijn kleine broer of zus te passen, of juist wel. Ik vind dat holebi's mogen trouwen. Ik ben tegen het eten van vlees, of juist voor. Ik mag die mening uiten. Ik mag anderen laten weten wat ik over iets vind. Men moet zelfs mijn mening vragen over alles wat mij aanbelangt en daarmee rekening houden.

Jij!

Ook jij hebt recht op een mening en op inspraak. Het is jouw recht om te verschillen van mening met mij, of met je ouders, of met de priester of imam of rabbi in jouw godsdienst. Wanneer je ouders scheiden heb je het recht om gehoord te worden. Dat wil zeggen dat de rechter ook met jou praat, naar jou luistert, en rekening houdt met jouw mening. Je wil bijvoorbeeld liever bij je papa wonen. Maar recht op een eigen mening en inspraak betekent nog niet dat je altijd je zin krijgt.

Je recht om je mening te uiten heeft echter grenzen. Het kan verboden worden als het een gevaar inhoudt voor de veiligheid, de gezondheid, of de vrijheid van anderen. Het is bijvoorbeeld verboden aan te zetten tot racistische daden. Je mag ook over andere mensen geen kwaad vertellen dat niet waar is.

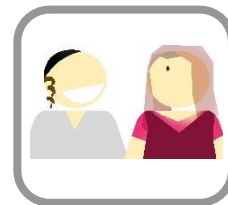

Wij!

Wij kunnen er mee voor zorgen dat niemand wordt gepest of uitgelachen omwille van zijn of haar mening. We kunnen er mee voor zorgen dat iemand die zijn of haar mening zegt niet zomaar onderbroken wordt.

Als iemand in de gevangenis komt omwille van zijn of haar mening kunnen we bijvoorbeeld een brief schrijven naar de regering om te laten weten dat we het er niet mee eens zijn. Bij Amnesty International vinden we dikwijls voorbeeldbrieven daarvoor.

ELK KIND HEEFT RECHT OP EEN EIGEN GELOOF EN CULTUUR

Ik !

Ik heb recht op mijn eigen geloof. Ik mag geloven in een leven na de dood bijvoorbeeld. Ik mag ook kiezen om niet te geloven. Ik hebt recht op mijn eigen godsdienst. Als ik wil bidden of gedoopt wil worden, mag men mij dat niet verbieden. Mijn ouders mogen me wel begeleiden. Ze mogen mij opvoeden volgens hun geloof. Maar ik mag wel twijfelen aan wat zij geloven en ik mag hierover een andere mening hebben. Naar gelang ik ouder word moeten mijn ouders mij meer vrijheid geven om mijn eigen geloof te volgen.

Ik hebt ook recht op cultuur. Ik mag mijn eigen taal spreken. Ik mag de kleren dragen die ik wil. Men moet mij de kans geven om boeken te lezen, films te bekijken, naar het theater te gaan, als ik dat wil.

Jij !

Ook jij hebt recht op een eigen geloof en cultuur. Als je een moslim bent, mag je meedoen met de ramadan. Je mag ervoor kiezen te gaan bidden in de moskee.

Sommige feesten zijn typisch voor een cultuur. Bij ons is er het kerstfeest. In Amerika viert men Thanksgiving. In Afrika ziet een trouwfeest er heel anders uit dan bij ons. Tradities in ere houden, culturele feesten vieren, dat zijn allemaal rechten.

Wij !

Wij kunnen ook ons steentje bijdragen aan het recht op godsdienst en cultuur van andere kinderen. Zo kunnen we ervoor zorgen dat kinderen die een andere godsdienst of taal hebben niet worden uitgesloten door ons. Ook als ze andere muziek mooi vinden, of andere kleren dragen of andere gewoontes hebben dan wij hoeven we ze daarom niet als minderwaardig te behandelen.

ELK KIND HEEFT RECHT OP GEZONDE VOEDING, WATER, KLEDING EN ONDERDAK

Ik !

Als ik niet eet of niet drink ga ik dood. Daarom zijn voedsel en water een recht. Kleding en onderdak heb ik net zo goed nodig. Mijn ouders moeten ervoor zorgen dat ik dit alles krijg. Sommige ouders hebben niet genoeg geld daarvoor of kunnen daar om een andere reden niet voor zorgen. Dan moet de regering helpen. Die kan geld geven of voor hulp zorgen. Landen die te arm zijn om dit zelf te doen moeten daarbij door rijkere landen geholpen worden. België en Nederland zijn voorbeelden van zo'n rijke landen.

Jij !

Ook jij hebt recht op voedsel, water, kleding en onderdak. In België leven weinig of geen kinderen echt op straat. In de rest van de wereld gebeurt dat wel meer. Misschien ben jij één van de 100 miljoen straatkinderen. Je kan niet naar school en loopt gevaar. Je moet stelen om te kunnen leven, of je lichaam verkopen. Niemand beschermt jou.

Als je in een droog gebied leeft is je recht op water misschien een probleem. Soms is het water ondrinkbaar. Soms moeten mensen meer betalen voor het water dan ze kunnen. Op vele plaatsen in de wereld wordt water schaars. Men moet steeds dieper boren naar water. Misschien ben jij één van die vele kinderen op de wereld die honger lijden. Zelfs in België komt dat voor. In landen van het Zuiden nog al te vaak. Misschien lijdt je niet letterlijk honger, maar krijg je niet genoeg voedingsstoffen of vitamines binnen. Ondervoeding kan blijvende gevolgen hebben.

Wij !

Wij kunnen ook ons steentje bijdragen om ervoor te zorgen dat elk kind gezonde voeding, water, kleding en onderdak heeft. Bijvoorbeeld door organisaties zoals Artsen zonder Grenzen, Plan International, KIYO, Broederlijk Delen, Unicef te steunen die zich daarvoor inzetten.

ELK KIND HEEFT RECHT OM SAMEN TE KOMEN MET ANDEREN

Ik !

Ik heb het recht om lid te worden van een vereniging. De Chiro of de Scouts bijvoorbeeld, of een voetbalploeg, of een filmclub. Ik mag ook zelf een clubje oprichten. Het is leuk om samen met anderen dingen te doen. Samen plezier maken en leren omgaan met elkaar is fijn. Ik maak vrienden en zo ben ik niet alleen. Een ruzie oplossen, daar leer ik van bij. Samen zijn met anderen maakt mij gelukkig en leert mij samen te werken met anderen. Dat is erg belangrijk. Daarom is het mijn recht. Maar als mijn ouders denken dat sommige vrienden een erg slechte invloed hebben op mij, dan mogen ze mij hiertegen wel beschermen.

Jij !

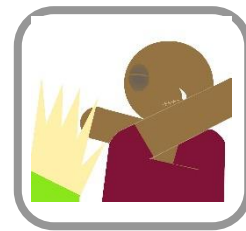
Ook jij hebt het recht om samen te komen met anderen. Ook als je met anderen wil samenkomen om een protestactie te organiseren. Als er een goede reden voor is, mag men jou verbieden samen te komen met anderen. Bijvoorbeeld als je een erg besmettelijke ziekte hebt. Of als je ouders denken dat het niet goed is voor jou.

Als je een handicap of een andere beperking hebt moet er toch voor gezorgd worden dat je contact kan hebben met anderen. Dit kan bijvoorbeeld door te voorzien dat je met je rolstoel de school of het cultureel centrum binnen kan geraken.

Wij !

Wij kunnen er mee voor zorgen dat kinderen met een handicap of een beperking kunnen meedoen met activiteiten van andere kinderen. En kinderen die pas in de straat of de buurt wonen kunnen wij laten meespelen met ons.

ELK KIND HEEFT RECHT OP VEILIGHEID EN BESCHERMING

Ik!

Ik ben minder sterk dan volwassenen. Ik ben kwetsbaar. Daarom moet ik extra beschermd worden.

Als kind word ik makkelijker slachtoffer van geestelijk of lichamelijk geweld. De regering moet erop toezien dat het niet gebeurt. Lijfstraffen zijn verboden. Ook in een pleeggezin, een adoptiegezin of in een instelling moet ik veilig zijn en beschermd worden. Ik moet in zo'n nieuwe thuis de zorg krijgen waar ik recht op hebt.

Jij!

Ook jij mag door niemand worden gedood, geslagen, opgesloten, of op een of andere manier pijn gedaan. Je mag niet vernederd worden of bedreigd met geweld. Dat moet in de wet staan.

Als kind heb je zorg nodig. Als je te weinig zorg krijgt word je verwaarloosd. Een kind dat slachtoffer is van geweld, mishandeling, verwaarlozing, uitbuiting of misbruik moet door de staat beschermd worden. Daar heb je recht op. Ook op bescherming tegen ontvoering en kinderhandel. Je mag niet in de prostitutie terechtkomen. Je mag niet gebruikt worden voor pornografie. De regering moet zorgen dat dit tegen de wet is.

Als kind moet je ook tegen drugs beschermd worden. Drugs storen de groei en ontwikkeling van een kind. Je mag ook niet betrokken worden in het maken of verkopen ervan..

Wij!

Wij kunnen meehelpen aan veiligheid en bescherming van kinderen. Door zelf geen geweld te gebruiken tegen anderen. Door te laten horen dat we niet akkoord gaan met geweld tegen kinderen, met kindermishandeling, met kinderprostitutie of kinderhandel, met drugshandel aan kinderen, ...

ELK KIND HEEFT RECHT OP ONDERWIJS EN INFORMATIE

Ik!

Ik moet kunnen lezen en schrijven. De regering moet ervoor zorgen dat ik de kans krijg om dit te leren. De regering moet zorgen dat alle kinderen lager onderwijs volgen en dat dit gratis is. Ze moet middelbare school aanmoedigen. In arme landen spreekt dit niet voor zich. De regering moet ook proberen het mij niet te moeilijk of te duur te maken om naar de universiteit of de hogeschool te gaan. Ze moet ook informatie geven over wat ik kan studeren (welke richting ik kan kiezen) en welk beroep ik kan uitoefenen.

Jij!

Ook jij hebt recht op onderwijs en informatie. De regering moet helpen spijbelen te vermijden. Door wetten en controles bijvoorbeeld. Of door voorlichting. Dan begrijp jij, de andere kinderen en hun ouders beter hoe belangrijk het is naar school te gaan en er van alles te leren.

Ook al ben je stout geweest op school, men mag je geen pijn doen om je te straffen. Lijfstraffen zijn verboden. Onredelijke en vernederende straffen ook.

Op school moet de leraar of lerares je vertellen over de kinderrechten. Je moet er leren om verdraagzaam te zijn, respect te hebben voor anderen, begrip op te brengen voor andere culturen. Je moet er leren dat man en vrouw gelijk zijn en dat je respect moet hebben voor de natuur.

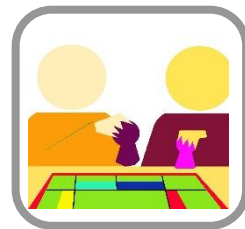
De regering moet er ook voor zorgen dat je genoeg informatie kunt vinden die belangrijk is voor jou (b.v. via een kinderradio, een jeugdjournaal). Tegen sommige informatie moet je beschermd worden. Omdat je ze nog niet goed kan begrijpen en daardoor verkeerd kan opvatten.

Wij!

Wij kunnen ons steentje bijdragen door andere kinderen het niet lastig te maken om naar school te gaan: hen niet pesten bijvoorbeeld. En in de klas kunnen we ervoor zorgen dat we andere kinderen niet verhinderen om te leren. Hen niet lastigvallen bijvoorbeeld, en niet te veel lawaai maken. Wij kunnen ook meedoen met acties die er mee voor zorgen dat er ook minder ontwikkelde landen scholen zijn. Mobiele School is zo'n organisatie.

ELK KIND HEEFT RECHT OP SPEL EN VRIJE TIJD

Ik!

Als kind moet ik kunnen spelen. Ik leer al spelend. Ik sport en krijg frisse lucht. Ik maak vrienden en leer anderen kennen. Spelen helpt me om gelukkig te zijn. Ik moet ruimte hebben om te spelen. Een speelfleintje of een voetbalveld bijvoorbeeld, of een speelstraat. Ik moet ook de kans krijgen om mee te doen met activiteiten. Het speelplein, een sportkamp, een film of een bezoek aan een tentoonstelling

Jij!

Misschien kan je niet op straat spelen omdat het niet veilig is. Of je moet zo veel werken dat je geen tijd hebt om te spelen. Sommige kinderen moeten heel de dag in fabrieken werken. Of ze worden gebruikt als slaaf.

Als jij naar school gaat moet je ook vakantie en vrije tijd hebben. Naast schoolgaan en huistaak moet je ook tijd hebben voor ontspanning. Vrije tijd is geen luxe. Vrije tijd is een recht.

Wij!

Wij kunnen er mee voor zorgen dat andere kinderen kunnen spelen. Kinderen met een beperking bijvoorbeeld. Maar we kunnen ook samen met onze klas of met ons gezin zorgen dat we geen kleren of andere producten kopen die met kinderarbeid zijn gemaakt waardoor die kinderen geen tijd meer hadden om te spelen.

ELK KIND HEEFT RECHT OP ZORG

Ik!

Als kind kan ik al een beetje voor mezelf zorgen maar nog niet helemaal. Andere mensen moeten nog voor mij zorgen. Iemand moet ervoor zorgen dat ik alles krijg waar ik recht op heb (eten, drinken, onderwijs, vrije tijd, ...). Liefst mijn ouders natuurlijk. Die hebben het recht om voor mij te zorgen. Ik mag niet zomaar weggehaald worden bij mijn ouders. Maar als die er niet meer zijn, moet iemand anders voor mij zorgen. Als mijn ouders het moeilijk hebben om voor mij te zorgen kan de overheid hen helpen. Bijvoorbeeld door voor kinderopvang te zorgen, waar ik naartoe kan als papa en mama werken.

Jij!

Als jij ziek bent heb je het recht op een dokter en op verzorging. De regering moet zorgen dat die er zijn. De regering moet ook helpen voorkomen dat je ziek wordt of sterft. Dat kan op verschillende manieren. Zorgen dat er genoeg eten is. En dat het water niet vervuild is bijvoorbeeld. Dat er geen gevaarlijke stoffen in het milieu terecht komen. Dat je ingeënt bent tegen gevaarlijke ziektes. Ook door een goede verzorging van mama's die zwanger zijn of net een kindje gekregen hebben. Of door informatie te geven aan moeders en vaders over hoe je goed voor een kind zorgt.

Wij!

Ook wij kunnen ons steentje bijdragen. Bijvoorbeeld door organisaties te helpen die voor straatkinderen zorgen of voor kinderen die op de vlucht zijn. Of door ervoor te zorgen dat ons land, dat rijk is, arme landen genoeg helpt om voor de kinderen te zorgen die er leven.

ELK KIND HEEFT RECHT OP EEN NAAM EN EEN NATIONALITEIT

Ik!

Als ik een naam en een nationaliteit heb wil dat zeggen dat ik besta. Ik ben iemand. Niet alleen voor de mensen om me heen, maar ook voor de wet. Wanneer ik geboren werd gingen mijn ouders daarom naar het gemeentehuis. Ze gaven mijn geboorte aan. Dan werd mijn naam op de lijst van de inwoners van mijn land gezet. Zo heb ik een naam en een nationaliteit.

Jij!

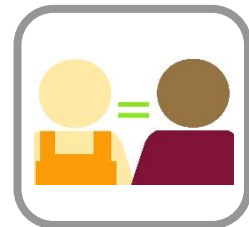
Ook jij hebt recht op een naam en een nationaliteit, waar je ook woont of wie je ouders ook zijn. Dit helpt je ook je andere rechten te verwezenlijken. Als je ingeschreven bent, kan je naar school gaan. Je kan dan ook inentingen krijgen. Als het nodig is, kan je voor de rechtbank verdedigd worden

Wij!

Plan International en Unicef ijveren ervoor dat alle kinderen die geboren worden ook ingeschreven worden. Wij kunnen deze organisaties steunen.

ELK KIND HEEFT RECHT OP EEN GELIJKE BEHANDELING

Ik!

Discriminatie betekent dat je ongelijk behandeld wordt omdat je anders bent. Omdat je bijvoorbeeld een andere huidskleur hebt. Of omdat je een andere godsdienst hebt, of een andere taal spreekt.

Ik mag niet uitgesloten worden om te gaan zwemmen in het zwembad omdat ik een andere huidskleur heb. En de leraar mag mij niet minder aandacht geven omdat ik arm ben. Ik mag niet uitgesloten worden van een beetje meehelpen om de klas wat proper te maken omdat ik een jongen ben.

Jij!

Als jij een meisje bent mag je hetzelfde leren als jongens. En een school mag je niet weigeren omdat je van een ander land afkomstig bent. Als je ouders geen Nederlands spreken mag je leerkracht op school wel extra aandacht geven aan jou voor Nederlands zodat je daardoor niet slechter leert. Verschillend behandelen mag dus soms wel als het betekent dat men iets doet voor kinderen die het om een of andere reden moeilijker hebben

Wij!

Wij kunnen er proberen voor te zorgen dat we zelf iedereen gelijk behandelen. Iemand die dunner of dikker is even goed in ons groepje laten meedoen voor een spelletje. Samen met iemand die een andere godsdienst heeft naar de muziekschool of naar de sportclub gaan. En zo zijn nog veel voorbeelden te geven. Als we vaststellen dat iemand wordt uitgesloten of minder goed behandeld, gewoon omdat hij of zij een beetje anders is, kunnen we zeggen dat we het daarmee niet eens zijn.

ELK KIND HEEFT RECHT OP BESCHERMING TEGEN UITBUITING

Ik!

Iedere dag moeten werken en daardoor niet naar school kunnen gaan is uiteraard verboden voor mij. Maar dat betekent niet dat ik helemaal niet mag werken. Integendeel, wat zakgeld verdienen kan fijn zijn. In dit geval moet ik wel beschermd worden. Ik mag niet werken in slechte omstandigheden en ik moet een goed loon hebben. Ik mag dus niet worden misbruikt. Als ik eens een klusje moet doen voor mama of papa worden mijn rechten daardoor niet geschonden, zolang ik maar genoeg tijd over houd om te ontspannen en te spelen.

Jij!

Ook jij mag niet als slaaf gebruikt worden in het huishouden. Je mag niet verplicht worden te werken zonder loon of tegen een hongerloon. Je mag niet ontvoerd worden en in de prostitutie terechtkomen. Je mag niet onder zware druk gezet worden om bijvoorbeeld te oefenen in sport als je daardoor niet genoeg ontspanning meer hebt.

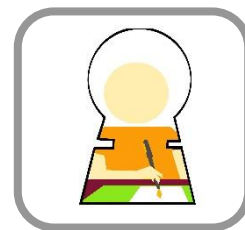
Om je te beschermen tegen uitbuiting moet de staat wetten maken. De staat moet bijvoorbeeld een minimumleeftijd vastleggen voor bepaalde dingen. Bijvoorbeeld een minimumleeftijd om te werken en een maximum aantal uren per dag. Daarom mogen ook kindsterren (kinderen die beroemd zijn, bijvoorbeeld als acteur of zangeres) niet heel de tijd optreden.

Wij!

Wij kunnen er mee voor zorgen dat kinderen niet uitgebuit worden. Papa of mama kan bijvoorbeeld proberen schoenen te kopen waarvan ze zeker zijn dat er geen kinderarbeid aan te pas kwam. Of meedoen met acties en campagnes van organisaties tegen kinderarbeid of kinderprostitutie.

ELK KIND HEEFT RECHT OP EEN PRIVÉ-LEVEN

Ik!

Als ik sommige dingen liever niet zomaar aan iedereen vertel dan behoren ze tot mijn privé-leven. Wat er thuis gebeurt bijvoorbeeld, moet niet iedereen op school weten. Als ik iets vertrouwelijk aan een leraar vertel, mag ze het niet verder vertellen. Ik wil ook bijvoorbeeld niet bloot gezien worden door iemand. Dan behoort dit tot mijn privé-leven.

Ik heb recht op een privé-leven. De brieven die ik schrijf of die ik ontvang mag iemand anders niet zonder mijn toestemming lezen. Mijn ouders en mijn leraar mogen dit ook niet. Tenzij zij hiervoor goede redenen hebben. Bijvoorbeeld dat zij zo kunnen voorkomen dat iets ernstig mis gaat met mij. Dat ik bijvoorbeeld een afspraakje zou hebben met iemand die mij dan misbruikt.

Soms houdt men informatie bij over mij, op school, bij de dokter ... Dan heb ik het recht te weten welke informatie dit is en waarom die bewaard wordt..

Jij!

Ook jij hebt recht op een privé-leven. Als je moeder of vader een bekende persoon is (bijvoorbeeld een minister), willen sommige tijdschriften misschien over jou schrijven. Ze mogen dat enkel als je toestemming geeft. Je moet ook beschermd worden tegen roddels. De media (kranten, tijdschriften, televisie) of andere mensen mogen niet zomaar dingen over je vertellen waar je nadeel aan hebt, of die onwaar zijn.

Wij!

Wij kunnen elkaars privé-leven beschermen. Door de brieven of het dagboek van iemand anders niet te lezen als we de toelating niet hebben daarvoor. En als we zien dat iemand het privé-leven van een klasgenootje bijvoorbeeld schendt, kunnen we duidelijk maken dat we dat niet goed vinden

ELK KIND HEEFT RECHT OM BIJ DE EIGEN FAMILIE TE ZIJN

Ik!

Ik heb het recht bij mijn ouders te zijn. Men mag me niet dwingen van mijn ouders gescheiden te leven. Als dit echter in mijn belang is mag het wel. Als ik anders bijvoorbeeld misbruikt of verwaarloosd zou worden. Als mijn ouders scheiden, en niet meer bij elkaar wonen, moet de rechter soms beslissen waar ik zal wonen. De rechter moet dan naar mijn mening luisteren. Maar hij of zij moet de beslissing nemen die het beste voor mij is.

Mijn ouders hebben het recht om voor mij te zorgen. Ze mogen mij opvoeden zoals zij willen, zonder mijn kinderrechten te schenden natuurlijk.

Jij!

Ook jij hebt het recht om samen te leven met je ouders. Maar als de overheid vreest dat je gevaar loopt bij je ouders mag ze beslissen dat je in een pleeggezin of zo zult wonen. Als één van je ouders in de gevangenis zit of in een ander land woont moet men toelaten dat je er contact mee onderhoudt. Als je ouders in een ander land wonen moet men het mogelijk maken dat je bij hen gaat wonen, tenzij er heel goede redenen voor zijn (als je bijvoorbeeld een besmettelijke ziekte hebt).

Wij!

Als wij kinderen kennen die hun papa of mama nooit zien kunnen we ervoor zorgen dat ze daar niet om uitgelachen worden. Misschien hebben ze daar verdriet om en kunnen we hen proberen te troosten.

ELK KIND HEEFT RECHT OP VERZORGING BIJ ZIEKTE OF HANDICAP

I k !

Als ik ziek of gehandicapt ben, heb ik recht op verzorging. In dat geval gelden soms niet dezelfde regels voor mij. Dat kan mijn beperking dan een beetje goedmaken. Als ik niet goed kan zien mag ik vooraan in de klas zitten. Als ik in een rolstoel zit moet ik niet helpen in de tuin. Dat is logisch.

J i j !

Als jij gehandicapt bent kan je toch een goed leven leiden. Soms heb je dan wel wat hulp nodig. Het is je recht hulp te krijgen om zoveel mogelijk een volwaardig leven te leiden. Je hebt recht op hulp om zelfstandig te zijn, en om deel te nemen aan allerlei activiteiten samen met anderen. De regering moet jou zo goed mogelijk helpen daaraan deel te nemen. De regering moet ervoor zorgen dat zieke en gehandicapte kinderen krijgen waar ze recht op hebben. Dat ook zij zich kunnen ontwikkelen in waar ze goed in zijn. Ze hebben recht op aangepast onderwijs en op revalidatie. Tenminste als ze dat nodig hebben.

W i j !

Ook wij kunnen ons steentje bijdragen. Er zijn nog veel kinderen die bij de geboorte ziek worden of sterven. Dat komt omdat in sommige landen de regering niet genoeg geld heeft om te zorgen dat iedereen zuiver water heeft, of voldoende voedsel, of dat kinderen in gezonde omstandigheden kunnen geboren worden en opgroeien. Wij kunnen organisaties steunen die daar helpen voor zorgen. En wij kunnen aan de regering van ons land laten weten dat een rijk land als het onze arme landen voldoende helpt om bijvoorbeeld voor gezondheidszorg te zorgen. Ze moeten informatie uitwisselen over medicijnen en revalidatie bijvoorbeeld. Of ziekenhuizen bouwen..

ELK KIND HEEFT RECHT OP BESCHERMING TEGEN ONWETTIGE OPSLUITING

Ik!

Als kind mag ik niet zonder ernstige reden opgesloten worden. Als ik iets ergs misdaan heb moet ik voor de rechter komen. Die beslist dan wat er met mij gebeurt. Naar de gevangenis ga ik alleen in het allerergste geval. De straf moet zo kort mogelijk zijn

Jij!

Als jij toch in de gevangenis komt, mag je niet bij volwassenen zitten. Je moet dan in een aangepaste, aparte gevangenis terecht komen. Ook als je een erge misdaad begaan hebt, moet men jou met respect behandelen. Je hebt nog steeds recht op voedsel, op veiligheid en bescherming, op zorg, op onderwijs, enz... Je mag bezoek krijgen van je ouders en familie. Je mag brieven schrijven. Je hebt ook recht op een advocaat die je advies geeft en je verdedigt voor de rechter. In geen geval mag je een levenslange gevangenisstraf krijgen of ter dood veroordeeld worden

Wij!

Een aantal organisaties voeren acties tegen de doodstraf voor kinderen, of tegen de opsluiting van minderjarigen in opvangcentra voor asielzoekers. Wij kunnen meedoen met dergelijke acties.

ELK KIND HEEFT RECHT OP BESCHERMING TEGEN OORLOG

Ik!

Elk land moet oorlog vermijden. Als er problemen zijn met een ander land moet het proberen dit vreedzaam op te lossen. Maar soms komt er toch oorlog. Dan moeten kinderen beschermd worden.

Als ik onder de 15 jaar ben mag ik nooit bij een oorlog betrokken worden als kindsoldaat. Vele landen, zoals België en Nederland, vinden dat zelfs voor kinderen onder de 18 jaar. Ik mag geen soldaat zijn. Ik mag in een oorlog ook geen ander werk doen dat met de oorlog te maken heeft (zoals berichten overbrengen door vijandelijk gebied).

Jij!

Jij mag niet het slachtoffer worden van een oorlog. Jij mag niet sterven of gewond worden door kogels en bommen. Jij mag geen tekort aan voedsel of water hebben door de oorlog. Jij mag niet sterven door ziekte of ondervoeding. Jij mag niet al ziek zijn bij de geboorte omdat je moeder te weinig voedsel had, of omdat ze vergiftigd werd door chemische wapens.

Wij!

Wij kunnen laten weten dat wij het liefst geen oorlog willen. En dat als er toch oorlog is, men al het mogelijke moet doen opdat kinderen daar geen slachtoffer van worden. Wij kunnen organisaties steunen die daar proberen voor te zorgen, of die kinderen opvangen tijdens de oorlog, in een vluchtelingenkamp bijvoorbeeld. Of die kinderen helpen die kindsoldaat geweest zijn.

ELK KIND HEEFT RECHT OP BESCHERMING BIJ ADOPTIE

Ik!

Als ouders niet voor hun kind kunnen zorgen, kunnen ze het laten adopteren.

Als kind kies ik er niet zelf voor geadopteerd te worden. Het is de beslissing van mijn ouders of van iemand anders die voor mij zorgt als ik geen ouders meer heb. Bij adoptie moet men op de eerste plaats rekening houden met wat goed is voor mij, niet met wat mijn toekomstige ouders bijvoorbeeld wensen.

Jij!

Als jij geadopteerd wordt moeten je nieuwe ouders bijvoorbeeld in staat zijn om voor jou te zorgen. Je moet zelf geen toestemming geven voor de adoptie, maar er moet wel geluisterd worden naar jouw mening. Hoe ouder je bent, hoe meer rekening men zal moeten houden met jou. Bij adoptie moet men die beslissingen nemen waarvan men denkt dat ze voor jou het beste zijn.

Wij!

Wij kunnen kinderen die geadopteerd zijn gelijk behandelen als anderen. We kunnen ook naar hen luisteren als ze problemen hebben, met zichzelf of met hun nieuwe ouders. Of omwille van het feit dat ze hun echte ouders niet kennen of niet zien.